

OPINIE

KOMITET REGIONÓW

109. SESJA PLENARNA 3–4 GRUDNIA 2014 R.

Opinia Komitetu Regionów – Promowanie jakości wydatków publicznych w kwestiach objętych działaniami UE

(2015/C 019/02)

Sprawozdawca: Catuscia MARINI (IT/PES), przewodnicząca regionu Umbria
Dokument źródłowy

I. UWAGI OGÓLNE

KOMITET REGIONÓW

1. Podkreśla, że warunki finansowania gospodarki realnej ulegają fundamentalnym zmianom w wyniku obecnego kryzysu finansowego, gospodarczego i społecznego. W tym kontekście coraz większe znaczenie ma długoterminowe wsparcie inwestycji zarówno publicznych, jak i prywatnych. Inwestycje publiczne mogą nie tylko stanowić zachętę do inwestycji prywatnych, ale także ich niezbędny warunek, ponieważ mogą sprzyjać tworzeniu odpowiednich warunków strukturalnych dla działania gospodarki w danym regionie i mieć działanie antycykliczne w niekorzystnych warunkach gospodarczych. Poza komplementarnością z inwestycjami prywatnymi, inwestycje publiczne mogą służyć realizacji celów leżących w interesie ogólnym w obszarach (takich jak kształcenie, szkolenie, badania, infrastruktura, zdrowie, środowisko itp.), gdzie interwencje publiczne są konieczne, gdyż szersze korzyści społeczne nie odpowiadają modelom inwestycji prywatnych.
2. Zauważa, że podczas gdy na całym świecie inwestycje bezpośrednie rosną w tempie niemal dwucyfrowym⁽¹⁾, to poziom inwestycji prywatnych w Unii Europejskiej spada. Jednocześnie obecne rekordowo niskie rzeczywiste stopy procentowe nie zachęcają sektora prywatnego do wspierania inwestycji publicznych w krótkiej perspektywie. Dlatego ważne jest tworzenie korzystnych warunków zachęcających do inwestycji prywatnych, a jednocześnie zwiększanie poziomu, jakości i skuteczności inwestycji publicznych, tak aby przez popyt publiczny wyrównać brak popytu prywatnego.
3. Podkreśla, że według światowej prognozy gospodarczej MFW z października 2014 r.⁽²⁾ w gospodarkach o jasno określonych potrzebach w zakresie infrastruktury i efektywnych procesach inwestycji publicznych oraz tam, gdzie występuje pogorszenie koniunktury gospodarczej i akomodacyjna polityka pieniężna, szereg argumentów przemawia za zwiększeniem inwestycji publicznych w infrastrukturę.
4. Podkreśla, że w latach 2008–2013 inwestycje publiczne w Unii Europejskiej zmniejszyły się o 20 % w ujęciu realnym. Uznaje, że problem niepełnego wykorzystania środków na inwestycje publiczne rozpoczął się przed kryzysem i znacznie się zaostrzył od tego czasu. Podczas kryzysu inwestycje publiczne zostały w rzeczywistości jeszcze bardziej ograniczone przez interwencje publiczne w celu dokapitalizowania banków, które w szczególności musiały stawić czoła konsekwencjom nadmiernych prywatnych inwestycji w nieruchomości w niektórych państwach strefy euro. Zgodnie z najnowszą prognozą Komisji na 2013 r. i 2014 r., inwestycje publiczne w krajach UE-27 osiągną w 2014 r. poziom najniższy w historii, a w sektorze prywatnym zanotowano taki poziom w roku 2013⁽³⁾.

⁽¹⁾ Zob. sprawozdanie UNCTAD dotyczące inwestycji światowych za rok 2014 („World Investment Report 2014”), 24 czerwca 2014 r., http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf

⁽²⁾ <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2014/02/pdf/c3.pdf>

⁽³⁾ Zob. Szóste sprawozdanie w sprawie spójności, s. 142.

5. Popiera w związku z tym rosnący konsensus co do tego, że przywrócenie trwałego wzrostu w UE okaże się niemożliwe bez pobudzenia sprzyjających mu inwestycji⁽⁴⁾. Pobudzanie inwestycji sprzyjających wzrostowi ma podstawowe znaczenie, ponieważ powoduje najwyższy efekt mnożnika fiskalnego, tj. wpływ wywołany na wzrost realnego PKB, w porównaniu do innych rodzajów wydatków, takich jak spożycie publiczne, transfery socjalne, obniżki VAT lub zwiększone składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracowników⁽⁵⁾.

6. Zwraca uwagę na niebezpieczeństwo wynikające z faktu, że utrzymujący się niski poziom inwestycji publicznych o wysokiej jakości prowadzi do dalszego pogłębienia linii podziału w zakresie spójności i konwergencji, których analizę przedstawiono w szóstym sprawozdaniu Komisji Europejskiej w sprawie spójności.

7. Zwraca jednak uwagę na fakt, iż zarówno wysoki poziom zadłużenia w niektórych państwach członkowskich, jak i spowodowany kryzysem wzrost wydatków na usługi socjalne oraz transfery kapitałowe do spółek ograniczają „fiskalne pole manewru” w odniesieniu do inwestycji publicznych.

8. Zauważa, że pogorszenie finansów publicznych i środki konsolidacji budżetowej wdrożone od końca 2010 r. doprowadziły do znaczących zmian w strukturze wydatków publicznych w szeregu państw członkowskich. W szczególności wydatki sprzyjające wzrostowi zostały zmniejszone w nieproporcjonalny sposób w ramach środków konsolidacji fiskalnej i w latach 2008–2012 obniżyły się w UE-27 z 36,7 % do 35,6 %⁽⁶⁾.

9. Przypomina, że władze szczebla niższego niż krajowy odgrywają kluczową rolę w zakresie inwestycji publicznych, jako że to one dokonały około 55 % wszystkich inwestycji publicznych w UE-28 w 2013 r. Jednakże odsetek inwestycji dokonywanych przez te władze obniżył się z 2,2 % PKB UE-27 w 1995 r. do 1,8 % w 2013 r., a od 2010 r. zaznacza się ciągły spadek w ujęciu realnym⁽⁷⁾. Spadek ten jest również w znacznej mierze spowodowany pogorszeniem warunków zaciągania pożyczek. Wprowadzenie w ramach środków konsolidacji fiskalnej w wielu krajach OECD przepisów dotyczących zaciągania pożyczek przez władze lokalne i regionalne lub zaostrzenie przepisów już istniejących jest w wielu przypadkach konieczne w celu ograniczenia długu publicznego, lecz prowadzi również do dalszego osłabienia zdolności tych władz do inwestowania.

10. Podkreśla, że zgodnie z protokołem nr 12 do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) państwa członkowskie są odpowiedzialne za deficyt publiczny, przy czym „publiczny” oznacza dotyczący całej władzy publicznej, czyli wszystkich poziomów sprawowania rządów. Jednocześnie jednak skutki przepisów budżetowych UE dla władz lokalnych i regionalnych w Europie znacznie się różnią. Skutki te zależą od 1) sposobu, w jaki państwa członkowskie przełożyły przepisy budżetowe UE na przepisy krajowe; 2) poziomu decentralizacji fiskalnej w danym państwie członkowskim; 3) kompetencji władz lokalnych i regionalnych; 4) sytuacji finansowej samorządów lokalnych i regionalnych, która może być bardzo różna, również w obrębie poszczególnych państw członkowskich.

11. Podkreśla, że wprawdzie inwestycje publiczne są pośrednio ujęte w wymogach makroekonomicznych ustanowionych przez pakt stabilności i wzrostu (SGP) – deficyt i dług publiczny odpowiednio poniżej progu 3 % i 60 % PKB – jednak jedyne konkretne odniesienie do inwestycji publicznych zawarte w traktatach UE pojawia się w kontekście procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, w ramach której nie rozróżnia się poszczególnych rodzajów wydatków. Art. 126 ust. 3 TFUE stanowi, że sprawozdanie poprzedzające uruchomienie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu „uwzględnia również to, czy deficyt publiczny przekracza publiczne wydatki inwestycyjne i uwzględnia wszelkie inne istotne czynniki”. Istotne czynniki wymienione w rozporządzeniu w sprawie procedury nadmiernego deficytu obejmują m. in. „kształtowanie się wydatków pierwotnych, zarówno bieżących, jak i kapitałowych, [...] wdrażanie polityk w ramach wspólnej unijnej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego oraz ogólną jakość finansów publicznych”.

⁽⁴⁾ Definicję wydatków sprzyjających wzrostowi można znaleźć w publikacji Komisji Europejskiej „The Quality of Public Expenditures in the EU” (2012 r.).

⁽⁵⁾ Zob. „CEPII Policy Brief” nr 4, lipiec 2014 r.: „A new Architecture for Public Investment in Europe”, Natacha Valla, Thomas Brand i Sébastien Doisy, s. 4.

⁽⁶⁾ Zob. Szóste sprawozdanie w sprawie spójności, s. 142.

⁽⁷⁾ Zob. Szóste sprawozdanie w sprawie spójności, s. 144.

12. Zauważa, że nie opracowano jak dotąd strategii UE w zakresie inwestycji publicznych i że Komisja Europejska w większości przypadków poprzestała na wydawaniu niewiążących zaleceń dla państw członkowskich: „Wiarygodna i sprzyjająca wzrostowi konsolidacja, zwiększająca skuteczność struktury podatkowej oraz jakość wydatków publicznych przyczyni się do pobudzania rozwoju gospodarczego. [...] państwa członkowskie powinny dążyć w szczególności do zachowania odpowiedniego tempa konsolidacji budżetowej przy jednoczesnym utrzymaniu inwestycji mających na celu osiągnięcie celów strategii »Europa 2020« na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”⁽⁸⁾. Zalecenie to określono szczegółowo w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2013 rok, w której podkreślono, że „inwestycje w edukację, badania, innowacje i energię powinny być traktowane priorytetowo i wzmacniane tam, gdzie to możliwe, przy równoczesnym zapewnieniu skuteczności takich wydatków”. Zdecydowanie stwierdza, że jakakolwiek strategia europejska będzie musiała być całkowicie zgodna z zasadą pomocniczości.

13. Z zadowoleniem przyjmuje jednak fakt, że w zaleceniach dla poszczególnych krajów na 2014 r. położono większy nacisk na długoterminowe środki na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego oraz uznano, że krótkoterminowym środkiem konsolidacji budżetowej powinny towarzyszyć, w ramach zrównoważonej kombinacji polityki fiskalnej i monetarnej, długoterminowe inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Zalecenia dla poszczególnych krajów odnoszą się często do badań i innowacji, wiedzy, edukacji, dostępu do rynku dla MŚP (13 krajów), sektora energetycznego (12 krajów) oraz infrastruktury transportowej i szerokopasmowej (8 krajów)⁽⁹⁾.

14. Przypomina, że w „Pakcie na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” przyjętym przez szefów państw lub rządów w dniach 28–29 czerwca 2012 r. stwierdza się, iż „szczególną uwagę należy poświęcić kierowaniu inwestycji na obszary o dużym znaczeniu dla przyszłości i bezpośrednio związane z potencjałem wzrostu gospodarczego oraz zapewnianiu stabilności systemów emerytalnych. Komisja monitoruje wpływ dużych ograniczeń budżetowych na zwiększające wzrost gospodarczy wydatki publiczne oraz na inwestycje publiczne. Przedstawi sprawozdanie na temat jakości wydatków publicznych oraz możliwości działania w obrębie unijnych i krajowych ram fiskalnych”. Na to zobowiązanie Komisja Europejska odpowiedziała opracowaniem o raczej akademickim charakterze, nieposiadającym odpowiedniego statusu prawnego i niezawierającym żadnych zaleceń dotyczących polityki⁽¹⁰⁾.

15. Jest zdania, że zalecenie zawarte w konkluzjach Rady Europejskiej z grudnia 2012 r., by „możliwości, jakie w zakresie równoważenia potrzeb dotyczących efektywnych inwestycji publicznych z celami dyscypliny fiskalnej oferują istniejące unijne ramy fiskalne [wykorzystywać] w ramach funkcji zapobiegawczej paktu stabilności i wzrostu”⁽¹¹⁾ nie zostało uwzględnione, pozostaje jednak niezwykle aktualne. Podkreślił to prezes EBC, który 22 sierpnia 2014 r. stwierdził, że strefa euro cierpi od 2010 r. z powodu utrudnionej dostępności polityki fiskalnej i jej mniejszej skuteczności, zwłaszcza w porównaniu z innymi dużymi rozwiniętymi gospodarkami. Jego zdaniem dla ogólnego kursu polityki byłoby korzystne, gdyby polityka fiskalna – wraz z polityką pieniężną – mogły odgrywać w tym procesie większą rolę. Uważa on, że – uwzględniając nasze szczególne warunki wstępne i ograniczenia prawne – byłoby to możliwe.

16. Przypomina, że pakt stabilności i wzrostu dopuszcza elastyczność jego stosowania w wyjątkowych i tymczasowych okolicznościach, które zostały określone w rozporządzeniu nr 1177/2011, oraz że według własnej oceny Komisji, „ramy polityki fiskalnej UE oferują wystarczające możliwości zrównoważenia niezbędnych publicznych potrzeb inwestycyjnych z celami dyscypliny budżetowej”⁽¹²⁾.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

17. Powołując się na konkluzje Rady Europejskiej z dnia 27 czerwca 2014 r., w których potwierdzono, że „Unia potrzebuje odważnych działań, by wspierać wzrost, zwiększać inwestycje, tworzyć liczniejsze i lepsze miejsca pracy oraz zachęcać do reform na rzecz konkurencyjności” oraz że „wymaga to również najlepszego wykorzystania elastyczności będącej integralnym elementem obowiązujących zasad paktu stabilności i wzrostu”, zwraca się do Komisji o opublikowanie komunikatu na temat sposobu, w jaki zamierza stosować obecne przepisy dotyczące elastyczności zawarte w pakcie stabilności i wzrostu w celu promowania inwestycji publicznych potrzebnych do pobudzenia wzrostu gospodarczego.

18. Przypomina, że w celu zapewnienia odpowiedniego i zrównoważonego poziomu inwestycji publicznych netto ważne jest, aby zapobiegać cięciu przez rządy wydatków na inwestycje przy wypełnianiu wymogów dostosowania budżetowego. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że w szczytowym momencie kryzysu rządy decydowały się zmniejszać raczej środki na inwestycje, a nie na wydatki bieżące. Jak jednak wiadomo, inwestycje są podstawowym bodźcem dla skutecznych działań strukturalnych regionów i miast europejskich korzystających z funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Bez tego bodźca nie można by zagwarantować ich aktywnego udziału w realizacji strategii „Europa 2020”.

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji „Plan działania na rzecz pogłębionej i rzeczywistej unii gospodarczej i walutowej. Otwarcie debaty europejskiej”, COM(2012) 0777 final, 30 listopada 2012 r., pkt 3.1.6.

⁽⁹⁾ Zob. analiza KR-u na temat zaleceń dla poszczególnych krajów na 2014 r., lipiec 2014 r.

⁽¹⁰⁾ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp125_en.pdf

⁽¹¹⁾ Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie ukończenia tworzenia UGW, pkt 2.

⁽¹²⁾ Komisja Europejska, „The Quality of Public Expenditures in the EU”, s. 31.

19. Potwierdza swe poparcie dla apelu Parlamentu Europejskiego o wyłączenie wydatków krajowych przeznaczonych na współfinansowanie inwestycji wspieranych częściowo ze środków UE w ramach umów o partnerstwie. W tym kontekście wnosi, by inwestycje podejmowane przez władze lokalne i regionalne w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności zostały wyłączone z zasad zapisanych w pakcie stabilności i wzrostu. Zwraca także uwagę, iż wszystkie szczeble rządowe muszą dążyć do ograniczenia poziomu długu publicznego, aby zmniejszyć ciężar zwrotu dla przyszłych pokoleń.

20. Wyraża zaniepokojenie faktem, iż nowa norma rachunkowa Eurostatu ESA 2010, która ma zostać wdrożona od września 2014 r., nie czyni rozróżnienia między wydatkami a inwestycjami. Ponadto w niektórych państwach członkowskich transpozycja tych norm do prawa krajowego prowadzi do tego, że władze lokalne i regionalne są zobowiązane do zastosowania pułapów maksymalnych inwestycji na rok i na jednego mieszkańca. Pułapy te utrudniają w szczególności władzom lokalnym i regionalnym w niektórych państwach zapewnienie współfinansowania niezbędnego dla projektów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (ESIF). W wypadku władz lokalnych i regionalnych, które dysponują rezerwami finansowymi, stanowią także przeszkodę w znacznych inwestycjach w projekty niezwiązane z ESIF. Dlatego Komitet wzywa Komisję do przedstawienia sprawozdania z wdrażania normy ESA 2010.

21. Podkreśla, że nieuwzględnianie współfinansowania przy obliczaniu deficytu byłoby szczególnie istotne dla przyspieszenia i ułatwienia procesu realizacji programów europejskich. Zwraca również uwagę, że miałyby ono także znaczenie dla państw członkowskich najbardziej dotkniętych przez kryzys i korzystających z pomocy finansowej w ramach programów wchodzących w zakres mechanizmu pomocy dla bilansów płatniczych państw spoza strefy euro (Rumunii, Łotwy i Węgier) lub europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej w przypadku państw należących do strefy euro (Grecji, Irlandii i Portugalii) i w przypadku których poziom współfinansowania krajowego dla funduszy strukturalnych został od 2011 r. obniżony. Wyłączenie współfinansowania z wyliczeń deficytu pozwoliłoby ponadto zwiększyć dostępność i poziom środków władz lokalnych i regionalnych na współfinansowanie, co z kolei umożliwi rozłożenie środków z funduszy UE na większą liczbę projektów i w ten sposób zwiększenie efektu dźwigni i promowanie wysokiej jakości inwestycji publicznych.

22. Mając na uwadze, że unijne inwestycje publiczne w ramach polityki spójności są już objęte ustaleniami dotyczącymi zróżnicowanej jakości inwestycji publicznych w związku z zasadą koncentracji tematycznej (konkretne przeznaczenie środków na poszczególne cele strategii „Europa 2020”), zwraca się do Komisji Europejskiej z pytaniem, dlaczego UE nie miałaby rozważyć możliwości zastosowania analogicznych kryteriów oceny w odniesieniu do krajowych wydatków publicznych.

23. Wzywa Komisję Europejską do przedłożenia białej księgi ustanawiającej na szczeblu UE typologię jakości inwestycji publicznych w rachunkach wydatków publicznych, stosownie do długoterminowych skutków tych inwestycji. Typologia taka mogłaby ostatecznie doprowadzić do ważonego uwzględniania jakości inwestycji publicznych przy obliczaniu deficytów budżetowych czy też do lepszego uwzględnienia faktycznego cyklu lub kontekstu makroekonomicznego, a nadrzędnym celem byłoby wprowadzenie tzw. złotej reguły umożliwiającej oddzielenie w księgowości publicznej wydatków bieżących od inwestycji, tak by uniknąć kalkulowania inwestycji publicznych przynoszących zyski netto w długim okresie wyłącznie jako koszty „negatywne” przejawiające się w krótkim okresie.

24. Potwierdza również swoje poparcie dla zaleceń poczynionych w listopadzie 2012 r. przez Parlament Europejski w rezolucji w sprawie „paktu na rzecz inwestycji społecznych – reakcja na kryzys”⁽¹³⁾. Uznając długotrwałe skutki obecnego kryzysu gospodarczego i finansowego m.in. dla ilości i jakości inwestycji społecznych w Europie, w rezolucji zaapelowano o odnowione podejście do inwestycji społecznych w Europie. Parlament Europejski zasugerował, by państwa członkowskie rozwały podpisanie „paktu na rzecz inwestycji społecznych”, opartego na modelu paktu euro plus, który wyznaczałby cele inwestycyjne umożliwiające osiągnięcie celów w zakresie zatrudnienia, celów społecznych i celów w zakresie kształcenia określonych w strategii „Europa 2020”. W związku z tym Komitet postuluje ponadto, by strategia w zakresie inwestycji publicznych była ukierunkowana na cele ekologiczne i społeczne.

25. Wzywa do dokonania przeglądu metody obliczania „deficytu strukturalnego”, tak by uwzględnić swoiste cechy gospodarek krajowych i strukturalne różnice w wydatkach publicznych⁽¹⁴⁾.

26. Zwraca się do Komisji Europejskiej, by każde roczne sprawozdanie w sprawie finansów publicznych w unii gospodarczej i walutowej (UGW) zawierało rozdział poświęcony jakości inwestycji publicznych, także na szczeblu niższym niż krajowy.

⁽¹³⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2012-0419+0+DOC+XML+V0//PL>

⁽¹⁴⁾ Wyjaśnienie, dlaczego wydatki publiczne różnią się w zależności od państwa, można znaleźć w: Céline Mareuge, Catherine Merckling, „Pourquoi les dépenses publiques sont-elles plus élevées dans certains pays?”, Note d'analyse France Stratégie, lipiec 2014 r.

27. Zwraca uwagę na fakt, że jakość wydatków w dużej mierze zależy od dobrego sprawowania rządów. W związku z tym podziela pogląd, że przeglądy wydatkowanych środków wydają się odpowiednim instrumentem służącym efektywności wydatków. Polegają one na poszukiwaniu „inteligentniejszego” rozdziału wydatków z uwzględnieniem wszystkich krajowych priorytetów politycznych na podstawie selektywnej i zrównoważonej konsolidacji opartej na wydatkach, tzn. pogłębionej i skoordynowanej analizie wydatków bazowych pod kątem zakładanych skutków polityki. Zasadniczo umożliwiają bardziej zrównoważone podejście w porównaniu z linearnymi cięciami wydatków we wszystkich obszarach, które mogą przynieść pewne niekorzystne skutki ekonomiczne i społeczne w perspektywie średnio- i długoterminowej⁽¹⁵⁾.

28. Sugeruje, by Komisja Europejska oficjalnie przyjęła zalecenie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) ustanawiające zasady dotyczące inwestycji publicznych (marzec 2014 r.)⁽¹⁶⁾. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że we wszystkich dziedzinach działań politycznych (koordynacja inwestycji publicznych, budowanie potencjału, określanie warunków ramowych) zalecenie to uznaje ważną i coraz większą rolę władz lokalnych i regionalnych w planowaniu i realizacji inwestycji publicznych.

29. Popiera również zapowiedź tzw. pakietu Junckera, który powinien umożliwić wykorzystanie łącznie do 300 mld EUR na inwestycje w takich sektorach, jak sieci szerokopasmowe, energia i infrastruktura na obszarach przemysłowych, a także komunikacja. Zwraca się w związku z tym o bardziej szczegółowe informacje na temat pochodzenia i rzeczywistej dodatkowości środków, a także ilości środków prywatnych, które przewiduje się wykorzystać, i ma nadzieję, że samorządy terytorialne będą odpowiednio zaangażowane w proces programowania i realizacji działań.

30. Proponuje w ramach śródkresowego przeglądu strategii „Europa 2020” włączenie do tabeli wskaźników makroekonomicznych wskaźnika odnoszącego się do stopy inwestycji.

31. Podkreśla, że europejska strategia na rzecz intensyfikacji walki z uchylaniem się od płacenia podatków i ograniczenia zjawiska unikania zobowiązań podatkowych przyczyniłaby się jednocześnie do uwolnienia dochodów w celu ożywienia inwestycji publicznych wysokiej jakości oraz do zapewnienia bardziej wyrównanych i sprawiedliwych warunków konkurencji przedsiębiorstw.

32. Sugeruje, że ustanowienie rachunku oszczędnościowego UE mogłoby przyczynić się do finansowania pakietu inwestycji w wysokości 300 mld EUR.

33. Oczekuje, że przychody z podatku od transakcji finansowych, który ma zostać ustanowiony przez 11 państw członkowskich na podstawie wzmocnionej współpracy, zostaną skoordynowane z pakietem inwestycyjnym w wysokości 300 mld EUR.

34. Opowiada się za ściślejszą koordynacją między EBI a krajowymi bankami inwestycyjnymi, z możliwością łączenia zdolności finansowej wokół wspólnych projektów w celu wywołania transgranicznych skutków ubocznych.

35. Przyjmuje z zadowoleniem pierwszą inicjatywę w zakresie europejskich obligacji projektowych w dziedzinie łączy szerokopasmowych o dużej przepustowości zapoczątkowaną przez Komisję Europejską i Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) 23 lipca 2014 r. Wzywa do uruchomienia dalszych transgranicznych bądź europejskich obligacji projektowych w celu wspierania rozwoju infrastruktury.

36. Popiera dalsze podwyższenie kapitału wpłaconego EBI o 10 mld EUR, na wzór udanego podwyższenia w połowie 2012 r., dzięki któremu kredyty udzielane MŚP wzrosły niemal dwukrotnie. Dalsze podwyższenie o kolejne 10 mld EUR pozwoliłoby na dodatkowy wzrost kredytów udzielanych przez EBI nawet o 80 mld EUR, o ile leży to w zakresie uprawnień EBI w danym państwie członkowskim.

37. W tym kontekście zwraca się do Komisji Europejskiej o zbadanie możliwości wykorzystania niewielkiej części budżetu UE, np. ok. 5 mld EUR rocznie, jako bufor ryzyka, tak by umożliwić EBI przeznaczenie dodatkowych środków na pożyczki na finansowanie projektów infrastrukturalnych (obligacje projektowe) oraz na promowanie innowacji, co mogłoby wygenerować nawet 40 mld EUR inwestycji.

Bruksela, 3 grudnia 2014 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów

Michel LEBRUN

⁽¹⁵⁾ Zob. Komisja Europejska, Economic Paper 525, „Public Spending Reviews: design, conduct and implementation. Summary for non-specialists”, lipiec 2014 r.

⁽¹⁶⁾ <http://www.oecd.org/gov/regional-policy/oecd-principles-on-effective-public-investment.htm>